

ಸುಧಾ

ಅರವತ್ತರಲ್ಲೂ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು

ಆಗಿನ್ನೂ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್. ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪೇಪರ್ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ, 'ಸುಧಾ... ಸುಧಾ... ಕನ್ನಡದ ಹೊಸ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ತಂದೆ ತಕ್ಷಣವೇ 'ಸುಧಾ' ಖರೀದಿಸಿ ಕೈಗಿತ್ತರು. ಅಂದು ಆರಂಭವಾದ ಓದು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ವಯೋಮಾನದವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪುಟಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆರು ದಶಕಗಳಿಂದ ತನ್ನ ತನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮೂಲ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯಾಗದಿರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆವಹಿಸಿ ಓದುಗ ಬಳಗವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು 'ಸುಧಾ' ಹೆಮ್ಮೆ ಹಳಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೇ ಹೊಸ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ನನ್ನನ್ನೂ ಸೇರಿ ಇಂದಿನ ಬಹುತೇಕ ಬರಹಗಾರರು 'ಸುಧಾ' ಮೂಲಕವೇ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿರುವುದು. 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬರಹ ಪ್ರಕಟವಾದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಎನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದ್ಭುತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾದ ಯಡಮೂರಿ ವೀರೇಂದ್ರನಾಥ್, ಅಖಿಲನ್ ಅವರಂಥವರು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದೇ 'ಸುಧಾ' ಮೂಲಕ.

ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಟಿವಿ, ಧಾರಾವಾಹಿಗಳ ಆರ್ಭಟದಲ್ಲಿ, ಯೂಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತಾದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತರ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ಸುಧಾ' ಮುಂದೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸ.

—ರಮಾನಂದ ಶರ್ಮಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ

ನನ್ನ ಮದುವೆಯಾಗಿ 60 ವರ್ಷ. ನಮ್ಮ 'ಸುಧಾ'ಳಿಗೂ 60! ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗಾತಿಯರು. 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದುಂಟು. 'ವಿಚಿತ್ರವಾದರೂ ಸತ್ಯ'ಂಥ ಬರಹಗಳು ಈಗ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಸರ. ವಾಸುದೇವ ಅವರ ವಿಜ್ಞಾನ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಕಾದಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಾ 'ಸುಧಾ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿದ್ದೆವು.

—ವೈದೇಹಿ, ಮಂಡ್ಯ

ಎಂದಿಗೂ 'ಸುಧಾ' ನನ್ನ ಮೊದಲ ಆಯ್ಕೆ

ನಾನು ಆರನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ವಾರ/ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ 'ಸುಧಾ' ಸೇರಿತು. ಅಂದವಾದ ಮುಖಪುಟದೊಡನೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಹೂರಣ ಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತಿದ್ದ 'ಸುಧಾ' ನಮ್ಮನೆಯವರಲ್ಲರ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೊದಲ ವಾರದ ಸಂಚಿಕೆ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಹಾಸ್ಯಸಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಏಪ್ರಿಲ್‌ವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಪೇಚಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಇದೆ. ನಿಗದಿತ ದಿನದಂದು 'ಸುಧಾ' ಮನೆ ಸೇರದಾಗ ಬೇಕಂತಲೇ ಮನೆಯವರು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಇದೆ.

ನನ್ನ ಹೈಸ್ಕೂಲು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಎಂ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯವರ ಲೇಖನವನ್ನು ಅದೆಷ್ಟು ಬಾರಿ ಓದಿ ನಕ್ಕಿದ್ದೇನೋ! ಪ್ರತಿ ವಾರ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರಂಗೋಲಿಯನ್ನು ಅಂದೇ ಕಲಿತು ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರೈವೋಟ ಅತ್ತಿಗೆಗೂ ನನಗೂ! ಬೀಚಿಯವರ 'ನಿವೃತ್ತ ಕೇಳಿದಿರಿ', ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂವರ ಅಂಕಣ ಬರಹ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪುಟ ಕಥೆಗಳು, ಸಿನಿಮಾ ಪುಟದ ಜತೆಗೆ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ನಟರ ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು, ಕಾಮಧೇನು, ಎಚ್ಚಿನ್ನೆಯವರ ಪದಗಳ ಕೃಪಣತೆಯಲ್ಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ರಾಜಕೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು, ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು? ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದು? 60 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗಿಬಂದಿರುವ 'ಸುಧಾ' ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಮೆಚ್ಚಿದೆ.

—ಎಸ್.ಎನ್. ಸುನಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು

ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಯಿಂದ

ನಾನು ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೇ 'ಸುಧಾ' ಓದಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೆ. ಉಷಾ ನವರತ್ನರಾಮ್, ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ್, ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ, ಟಿ.ಕೆ. ರಾಮರಾವ್, ದೊಡ್ಡೇರಿ ವೆಂಕಟಗಿರಿರಾವ್ ಮುಂತಾದವರ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲರೂ 'ನೀನು ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕವಳು, ಧಾರಾವಾಹಿ ಓದುತ್ತೀಯಾ!' ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಜಿ.ಕೆ. ಸತ್ಯರವರ ಚಿತ್ರಗಳಂತೂ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದವು.

'ಸುಧಾ' ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಬಂದಾಗ ನೆಂಟರೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಸೋದರಸಂಬಂಧಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಓದಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿನ ಮಜನೂ, ಆಜಾದ್, ಶೂಜ ಕಾಮಿಕ್ಸ್, ಓದಿ ಹೇಳು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಓದಲು, ಬರೆಯಲು ಕಲಿತಳು. 'ಸುಧಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ.

—ಸುಮಾ ಮುರಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

'ಸುಧಾ' ಜೊತೆಗಿನ ಓದುಗರ ಓಡನಾಟ

ನಮ್ಮದೊಂದು 'ಸುಧಾ' ಬಳಗ!

ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದೇ 'ಸುಧಾ'ದಿಂದ. 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಕೂಡ ಅವರಂತೆ ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. 'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಸಂಭ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ವಾರವಾರವೂ 'ಸುಧಾ' ಬರುವ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಕಾಯುವ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ತಂಡವೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದೆ. 'ಸುಧಾ' ಬಂದ ನಂತರ ಪುಟ ತಿರುವಿ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಲೇಖನಗಳು ಬಂದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಚಹಾ ಕುಡಿದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸೇರಿ 'ಸುಧಾ' ಬಳಗವನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 20ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳ 'ಸುಧಾ' ಜೋಪಾನವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. 'ಸುಧಾ' ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಓದುಗರ ಮತ್ತು 'ಸುಧಾ'ಳ ಮನದ ಪಿಸುಮಾತು ಸದಾ ಇದೇ ರೀತಿ ಇರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.

—ಕಾಳಿಹುಂಡಿ ಶಿವಕುಮಾರ್, ಮೈಸೂರು